

Til:

01.04.2025

NVE v/ Martine Bjørnhaug

Postboks 5091,

Majorstuen, 0301 OSLO

Sak ref.: 202403884-4

**Høringsuttalelse vedrørende Bryggfjelldal Kraftverk Hemnes kommune, Nordland fylke – Cadre AS
forlengelse av konsesjon - Sak ref.: 202403884-4**

Røssåga/ Toven Reinbeitedistrikt kommer med høringsuttalelse vedrørende Cadre AS sin søknad om forlengelse av sin konsesjon i Hemnes kommune.

Kunnskapsgrunnlaget i tidligere utredninger vedrørende Bryggfjelldal kraftverk er mangelfull. I verdivurderingen fra 2010 står det at vannkraftverket har 'liten negativ' konsekvens for reinbeitedistriktet. Vi kan ikke se at Cadre AS har gjort en konsekvensutredning som tilsier at kunnskapsgrunnlaget baserer seg på dagens driftsmønster, heller ikke reindriftas direkte, indirekte og kumulative effekter i området.

Røssåga/ Toven Reinbeitedistrikt baserer seg på en rotasjonssyklus/ vekselbruk av beitemarker for å drive en bærekraftig reindrift, og tilpasser seg årstidene og hvor det er mest tilgjengelig beite. Driftsformen har endret seg de siste 15 årene etter første utredning i 2010. På grunn av økende inngrep i reinbeitedistriktet og i Hemnes kommune, så er området i Bryggfjelldal et sentralt kjerneområde i barmarksperioden nå idag. Området benyttes som viktig beiteland fra kalvingstida på våren frem til etter brunsttiden, og ofte lengre. Reinen krysser elva, og er en naturlig trekklei i området der småkalver tar seg over uten noen hindringer, mot myrene nordøstover og mot Bryggjellet fra Nilsskogen hvor det er tidlig vårbrått/ solvendt terreng.

Planleggingen må baseres på et oppdatert og helhetlig kunnskapsgrunnlag for å sikre at reindriftas beitearealer opprettholdes uten å fragmenteres eller gjøres utilgjengelige ved utbygging av kraftverk (rørgate, opptaksdam, etc). Reindriften trenger tilgang til ulike typer beiteområder for å kunne tilpasse seg skiftende værforhold og konsekvenser av klimaendringer. Det er summen av eksisterende og planlagte tiltak, samt tilhørende menneskelig aktivitet, som avgjør om planen sikrer fremtidige beiteressurser og flyttleier/ trekkleier for reindrifta.

Når reindriftsinteresser blir berørt, må de samlede virkningene av alle planer og tiltak innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet vurderes, jf. § 21 i konsekvensutredningsforskriften. Uten vurdering av samlede virkninger er det utfordrende å fatte velinformerte beslutninger som forhindrer en forverring av reindriftas ressursgrunnlag.

Røssåga/ Toven Reinbeitedistrikt har svært mange små og store vannkraftverk i sitt reinbeitedistrikt, og

som Clemens Kraft AS sin konsesjonssøknad fra 2019 også stadfester (se nettfil)

(<https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/201842114/2664452>), som igjen øker den samlede belastningen for reinbeitedistriktet. Vannkraftverk øker faren for at flyttleias/trekkleias funksjon reduseres eller blir stengt i anleggsperioden, og bruksfasen, spesielt i perioder der vannstanden økes, reduserer fremkommeligheten og tilgang til beite blir dårligere (Flyttleia/trekkleia gir tilgang til viktige beiter). Økt menneskelig aktivitet minsker også flyttleias/trekkleias funksjon, der også ei flyttlei/trekklei skal brukes som beiting mellom årstidsbeitene. Det er allerede menneskelig aktivitet (turisme) som allerede gjør dette utfordrende i dag. På grunn av de samlede virkningene, så er det svært stor fare at reinen ikke vil bruke dette området i ettertid.

Når et så stort tiltak som Bryggfjelldal kraftverk er gjort, så er det for seint å gjøre avbøtende tiltak i ettertid. Vi må tenke på føre-var-prinsippet for å bevare beitemarkene for kommende generasjoner, og ikke minst tenke på reinens helse og trekkmønster!

Samiske fortidsminner: I tillegg så kan vi ikke se at det er gjort noe utredning i området. Hemnes er et gammelt sørsamisk område som må utredes gjennom samisk kulturminneforvaltning.

Avslutningsvis:

Røssåga/ Toven reinbeitedistrikt ønsker god dialog for å unngå konflikt, og ønsker at Cadre AS og NVE tydeliggjør de konsekvensene som et vannkraftverk utgjør i et viktig beiteland/ flyttlei/ trekklei gjennom en konsekvensutredning for reindrift. De kumulative effektene er for stor nå til at Røssåga/Toven reinbeitedistrikt kan godkjenne et sånt inngrep i flyttlei/trekklei, og i et sentralt kjerneområde som Bryggfjelldalområdet. Reinbeitedistriktet har tilpasset seg til storsamfunnets arealinngrep i mange tiår i alle kommuner som inngår i reinbeitedistriktet (Alstahaug, Herøy, Dønna, Vefsn, Leirfjord og Hemnes), og kan ikke gi mer av viktige flyttleier, trekkleier og beiteland (kalvingsland og brunstland) til utbyggere.

Reinbeitedistriktet krever en KU der det er tatt en evaluering etter dagens bruk, der også samiske kulturminner må kartlegges. Vi kan ikke se at det er tatt noe utredning angående dette.

Mvh,

Nils Mathis Anti, distriktsleder for Røssåga/ Toven Reinbeitedistrikt

01.04.2025, Hemnes